

Barmhärtigheten triumferar över domen

Ord på vägen av Arne Wikström

- Älska din nästa, säger Jesus. Vem är då min nästa? frågar folket. Och Jesus berättar liknelsen om den barmhärtige samariern. Om prästen och leviten, som var så noga med att lyda varje prick i lagen, men som gick förbi den slagne mannen. Och om den föraktade utlänningen som stannade och räddade den slagne mannen till livet. Vem var den mannens nästa? frågade Jesus. *Den som visade honom barmhärtighet*, svarar en man. Just det, säger Jesus. *Gå du och gör som han!* Luk 10:25-37

Ordet barmhärtig är sammansatt av orden barm och hjärta. Bröst och hjärta samtidigt. För den nyfödde är det den tryggaste platsen i världen. Att få vila ut vid bröstet och höra hjärtslagen.

Barmhärtighet är Guds vackraste namn, skriver Liselotte Johansson. Det är ett ord som så tydligt beskriver Gud både som vår mor och vår far. Barmhärtighet – Guds vackraste namn.

Vid Guds barm får du och jag vila ut och höra Guds hjärta slå. Hela tiden får vi höra det dunka sitt budskap: För dig! För dig!

I Jakobs brev 2:13 står det: *Domen blir obarmhärtig över den som inte har varit barmhärtig, men barmhärtigheten triumferar över domen.*

Ibland har jag, och kanske även du, stått i den stenkastande skaran. Vi menar oss vara så klarsynta, men obarmhärtigheten är ofta skumögd. Vi ser inte att flisan och bjälken är av samma träslag.

Det är synen det hänger på. Barmhärtigheten är klarsynt, obarmhärtighet är ett synfel. Den barmhärtige ser sin medmänniska och engagerar sig i hennes öde, provar att sas "gå i hennes mockasiner" ett tag.

I GT finns det en profet som hette Natan. Jag tycker att han påminner om den heliga Birgitta. Hon kunde gå till kungen och säga ett skapt sanningens ord. Och det gjorde Natan också. Kungen var landets högsta domare, men en gång dömde han sig själv till döden, utan att han visste om det. Så här gick det till:

Natan berättar för kung David om de två männen, den ene rik och den andre fattig. Den rike hade allt i överflöd och den fattige mannen hade egentligen ingenting annat än ett litet lamm. Natan berättar mycket vackert om lammet: *Det åt av hans bröd drack ur hans bägare och låg i hans famn. Det var som en dotter för honom.* En dag skulle den rike mannen hålla en fest och då nådes han inte ta något av sina egna djur, utan han tog den fattiges enda lamm och anrättade det.

När kung David hörde detta så blev han ursinnig och röt:

- Så sant Herren lever, dödens barn är den man som har gjort detta! (1917)
- Du är den mannen, svarade Natan stilla.

Och David förstod med ens. Han hade missbrukat sin maktställning, och låtit döda soldaten Uria, eftersom han själv ville ha hans hustru, Bat-Seba. Han som hade så mycket, hade sas tagit den fattige mannens enda lamm.

David dömde – och han dömde sig själv. Han gick i fällan. Ibland går också vi i fällan. Vi ser inte bjälken som har börjat växa i det egna ögat.

Jesus hjälper oss att se de sidor av oss själva som vi kanske inte vill se. Jesus dömer inte, men upprättar.

Om vi vågar så kan vi få gå i Jesu fotspår. "Var barmhärtiga så som er fader

är barmhärtig” uppmanar och utmanar Jesus oss. Också vi kan få nåden att möta en annan människa, och mötet låter oss båda gå vidare med lättare steg. Vi måste våga se förbi trasigheten, utsidan, vi måste se förbi våra fördomar och öppna oss för mötet.

Jesus dömer inte, men befriar kvinnan som ertappats med äktenskapsbrott:

- Den av er som är fri från synd skall kasta första stenen på henne, sa han till dem som anklagade kvinnan för synd. Alla troppade av, och Jesus sa till kvinnan: Har ingen dömt dig? Nej, herre, svarade hon. Inte heller jag dömer dig, säger Jesus. Och kvinnan fick gå hem upprättad. Vem av oss kan inte ana hennes befrielse?

Murar förkrymper människor på båda sidor. I psalm 289 sjunger vi: *Och ändå är det murar oss emellan och genom gallren ser vi på varann.* Domen och fördomen står som en mur mellan oss och de andra. En mur som förkrymper våra liv. Jesus visar vägar för att hjälpa oss att växa. *Barmhärtigheten triumferar över domen.*

Ylva Eggehorn sa i en predikan: Jag är en feg människa. Rädd för vad andra människor ska tänka om mig. Hur de ska döma mig. Men ännu mer rädd är jag för min egen dom. Den är ännu hårdare. Men jag är inte rädd för Gud. För jag har mött honom och sett värmen i hans blick.

Vi ber med biskop Caroline Krook:

Så lätt det är, Herre, att vara med att kasta sten och fördöma bara för att andra gör det, att slå på den svagaste och låta den starke gå fri.

Tack, Herre, för att det är Du som dömer, Du som vet varför våra liv gestaltade sig som de gjorde. Du vet. Bara Du. I den tryggheten vilar jag.

Amen